

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 505/2017-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2017 prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou, Hlavné námestie 7, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a namietaného porušenia čl. 13 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6 Co 604/2014 z 25. februára 2015, uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25 Co 984/2015 zo 6. apríla 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 174/2016, 4 Cdo 175/2016 z 24. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. augusta 2017 mailom doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), v listinnej podobe doplnená 7. septembra 2017, vo veci namietaného porušenia základných

práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a namietaného porušenia čl. 13 ods. 1 a 3 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 604/2014 z 25. februára 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“), uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 25 Co 984/2015 zo 6. apríla 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 174/2016, 4 Cdo 175/2016 z 24. mája 2017.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresný súd Komárno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 14/2000 rozsudkom rozhodol, že konkrétne nehnuteľnosti netvoría vlastníctvo sťažovateľky a osobitným uznesením rozhodol o povinnosti sťažovateľky zaplatiť žalobcom v 1. až 3. rade náhradu trov konania do rúk ich právneho zástupcu v sume 5 442,76 €. Na základe podaného odvolania sťažovateľky ako žalovanej krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a napadnutým uznesením krajský súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že sťažovateľku zaviazal zaplatiť navrhovateľom v 1. až 3. rade náhradu trov konania do rúk ich právneho zástupcu v sume 5 302,38 € a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. Proti napadnutému rozsudku a uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho ako neprípustné odmietol.

3. Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie v sťažnosti označených práv najmä nedostatočným odôvodnením napadnutých rozhodnutí krajského súdu, nevysporiadaním sa s odvolacími námietkami sťažovateľky, absenciou odpovede na zásadné argumenty, upretím realizácie práva zúčastniť sa pojednávania neakceptovaním žiadosti o odročenie pojednávania, vykonávaním dokazovania zo strany súdu za žalobcov, neodôvodneným zvýhodňovaním protistrany. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza: *„Nezákonným postupom odvolacieho súdu, ktorým bol konkludentne schválený (konkludentne – pretože bez odpovede na jej odvolacie námietky) nezákonný postup súdu prvostupňového,*

a odmietnutím rozhodnutia o vytýkaných vadách konania súdom dovolacím, došlo k rozhodnutiu arbitrárnemu...“

4. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených práv (bod 1), zrušil napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu a vrátil im vec na nové prejednanie a rozhodnutie, priznal sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie vo výške 10 000 eur a náhradu trov konania v nešpecifikovanej výške na účet právnej zástupkyne sťažovateľky. Sťažovateľke zároveň žiada ústavný súd o odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu z dôvodu, že *„bez odkladu vykonateľnosti môže na základe rozhodnutia, ktorého nezákonnosť a neústavnosť napáda v tejto sťažnosti, dôjsť k postihnutiu majetku sťažovateľky vykonaním exekúcie“*.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

8. V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta najmä porušenie svojho práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny), ako aj porušenie čl. 48 ústavy, ktoré sťažovateľka označila ako „*právo na spravodlivé prejednanie veci nestranným súdom v primeranej lehote*“ (bez bližšej špecifikácie odseku, resp. porušeného práva). Článok 48 ústavy zaručuje viacero čiastkových práv tvoriacich spolu s ďalšími právami obsah základného práva na súdnu ochranu. Sťažovateľka však v petite sťažnosti namieta porušenie čl. 48 ústavy bez bližšej konkretizácie. Ústavný súd len pomocou dedukcie z odôvodnenia sťažnosti zistil, že podľa sťažovateľky malo byť porušené právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania.

10. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 36 ods. 1 listiny) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu

vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len úspech v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

11. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

12. Ústavný súd v tomto konaní preto pristúpil k skúmaniu, či právny názor vyslovený v napadnutých rozhodnutiach krajského súdu a najvyššieho súdu je z ústavného hľadiska udržateľný a akceptovateľný.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny uznesením a rozsudkom krajského súdu

13. V nadväznosti na citovaný stabilný postoj ústavného súdu k vlastnej pozícii pri preskúmaní postupov a rozhodnutí všeobecných súdov je potrebné zdôrazniť, že námietky prednesené sťažovateľkou v odôvodnení jej sťažnosti v časti namietajúcej porušenie označených práv rozsudkom krajského súdu majú v prevažnej miere charakter, ktorého právna analýza a hodnotenie by ústavný súd stavali práve do pozície ďalšej inštancie všeobecného súdnictva. Týka sa to právnej argumentácie súvisiacej s preukazovaním naliehavého právneho záujmu žalobcov na podanej určovacej žalobe, s aktívnou legitimáciou žalobcov, ako aj s opodstatnenosťou určovacej žaloby v danej veci.

14. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 604/2014 z 25. februára 2015 dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z výsledkov v konaní vykonaného dokazovania a z neho vychádzajúcich právnych záverov. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd podrobne oboznámil podstatu skutkových a právnych záverov okresného súdu, oboznámil odvolaciu argumentáciu sťažovateľky a stanovisko navrhovateľov, ktorí sa k odvolaniu písomne nevyjadrili. Krajský súd vyslovil, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

15. K podstatnej námietke sťažovateľky týkajúcej sa neakceptovania žiadosti o odročenie pojednávania zo strany súdu prvej inštancie a tým k odňatiu možnosti konať pred súdom krajský súd okrem iného uviedol: *„Žiadosť právnej zástupkyne odporkyne o odročenie pojednávania určeného na deň 21.07.2014 z jej zdravotných dôvodov podľa odvolacieho súdu nepostačovala pre ospravedlnenie neúčasti právnej zástupkyne na pojednávaní. Na lekárskom ošetrení bola dňa 06.7.2014, v ten deň bola na Okresnom súde Komárno, teda cestovala zo sídla svojej advokátskej kancelárie v Nových Zámkoch do Komárna. Tvrdenie lekárky v správe, že bez ohrozenia vlastného zdravia sa nemôže zúčastniť pre zdravotný stav je v rozpore s potvrdením, že pacientka odmietla PN. Pokiaľ by bol jej zdravotný stav taký vážny, zrejme by ju ošetrujúci lekár konštatujúci ohrozenie zdravia v jej záujme vypísal na PN. Rovnako ospravedlnenie odporkyne, že sa nemôže zúčastniť pojednávania z dôvodu starostlivosti o maloleté deti, nie je dôvodom, na*

odročenie pojednávania a nie je náhlou prekážkou. Preto prvostupňový súd v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP pojednával v neprítomnosti účastníkov konania, čím odporkyni neodňal možnosť konať pred súdom.“

16. K námietkam sťažovateľky týkajúcim sa nesprávneho zistenia skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci sa odvolací súd vyčerpávajúcim spôsobom vyjadril na s. 9 – 15 rozsudku.

Sťažovateľka namietala nesprávne posúdenie nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, k čomu krajský súd uviedol: „Naliehavý právny záujem na danom určení navrhovateľa preukázali podaním žaloby a jej zmenou tým, že vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nadobudli darovacou zmluvou v roku 1992, osvedčením o dedičstve v roku 1996 a právna predchodkyňa odporkyne si dala osvedčiť vlastnícke právo v roku 1994. Odporkyňa je zapísaná ako vlastníčka nehnuteľností, ku ktorým majú vlastnícke právo navrhovateľa, preto naliehavý právny záujem na danom určení je daný, čím sa prvostupňový súd správne vysporiadal v dôvodoch písomného rozhodnutia.“

Sťažovateľka ďalej namieta, že súdy sa nezaoberali tým, či a kedy mohlo vzniknúť vlastnícke práve sťažovateľky. K uvedenej námietke sa podrobne vyjadril krajský súd na s. 11 – 15 rozsudku. Krajský súd preskúmal nadobúdacie tituly, na základe ktorých je sťažovateľka zapísaná na listoch vlastníctva ako vlastníčka nehnuteľností, a v podstatnom uviedol: *„Osvedčenie o vlastníctve bolo vydané 17.02.1994. Po dobu 10 rokov mala mať právna predchodkyňa navrhovateľky postavenie oprávnenej držiteľky, ktoré sa jej malo zmeniť na vlastníctvo 17.2.2004. Zomrela [REDAKOVANÉ], teda pred uplynutím 10 ročnej vydržacej lehoty. Navrhovateľa podali žalobu na súd 20.01.2000, v ktorej uplatnili svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Tým došlo k prerušeniu plynutia vydržacej doby. Podľa názoru odvolacieho súdu právnej predchodkyňi odporkyne ani nemohla začať plynúť vzhľadom na rozhodnutie pozemkového úradu o nepriznaní vlastníckeho práva a rozhodnutie KS v Nitre.*

Osvedčením podľa § 63 zákona č. 323/1992 Zb. zo dňa 03.04.1995 pod N60/1995 si dala [REDAKOVANÉ], matka odporkyne osvedčiť ďalšie nehnuteľnosti, ktorých predmetom konania je parc. č. 4354 roľa o výmere 2021 m². Ani v danom prípade nemohla splniť podmienky vydržania vlastníckeho práva pre nesplnenie podmienok vydržania

ustanovených zákonom (nadobúdaci titul, vstup do držby, oprávnená držba po celých 10 rokoch) pre vyššie prebiehajúce konania.

Odporkyňa svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam odvodzovala od darovacej zmluvy zo dňa 02.10.1997 spísanou u notárky [REDACTED] po N 268/97, ktorou nadobudla do vlastníctva nehnuteľnosti zapísané na [REDACTED] v celosti, na [REDACTED], [REDACTED] v 1/2-ici. Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné vyvodiť jediný záver, že [REDACTED] nikdy nenadobudla vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam titulom vydržania a preto navyše nemohla na odporkyňu previesť vlastnícke práva vo väčšom rozsahu ako v skutočnosti mala. Pokiaľ tak urobila, je darovacia zmluva uzavretá medzi ňou a odporkyňou v časti týkajúcej sa predmetnej nehnuteľnosti neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka). Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Nebolo v konaní sporné, že k vkladu vlastníckeho práva na odporkyňu k nehnuteľnosti došlo na základe darovacej zmluvy (nadobúdacieho právneho titulu) uzavretej s [REDACTED]. Odporkyňa nemohla nadobudnúť nehnuteľnosť ani titulom vydržania, pretože si nemohla započítať vydržaciu lehotu právnej predchodkyne pre vyššie uvedené dôvody a sama žiadnu podmienku vydržania nespĺnila. Preto je námietka v odvolaní, že navrhovatelia v 10-ročnej lehote nepodali návrh proti vydržaniu vlastníckeho práva, a preto sa stala jej právna predchodkyňa vlastníčkou nehnuteľnosti bez obmedzenia jej vlastníckeho práva je vo vzťahu k 10-ročnej lehote pre vydržanie v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka právne irelevantná, keďže táto lehota so zreteľom na nedostatok dobromyseľnosti ani nemohla začať plynúť a vyplýva z nepochopenia zákona č. 232/1992 Zb.

... Prvostupňový súd svoje rozhodnutie založil na vlastníckom práve navrhovateľov nadobudnutom ich právnymi predchodcami na základe výmeru a nepreukázaní vlastníckeho práva odporkyne. Odvolací súd sa s jeho skutkovým zistením a právnym názorom stotožnil, a preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.“

17. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že tento svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodnil, predmetné rozhodnutie obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká

aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

18. Vychádzajúc predovšetkým z citovaného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ústavný súd zastáva názor, že krajský súd sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými podstatnými odvolacími námietkami sťažovateľky. Krajský súd sa podľa názoru ústavného súdu primerane zaoberal okolnosťami danej veci a dostatočne objasnil dôvody, z ktorých napadnuté rozhodnutie vychádza. Podľa názoru ústavného súdu argumentáciu krajského súdu a úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil, možno považovať za jasné, logické a zrozumiteľné, a preto závery krajského súdu nemožno považovať ani za zjavne neodôvodnené, ani za arbitrárne. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

19. Vo vzťahu k sťažnosťou napadnutému uzneseniu krajského súdu o náhrade trov konania sťažovateľka namieta, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej námietkami, ktoré

spočívajú v tom, že súd rozhodol o trovách konania po uplynutí 30-dňovej lehoty od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, že vychádzal pri výpočte trov konania z nesprávnej hodnoty veci a že súdny poplatok za podanú žalobu nebol zaplatený riadne a včas, čím je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.

20. Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle, čo však jednoznačne nie je prípad sťažovateľky.

21. Vo všeobecnosti platí, že spor o náhradu nákladov konania nedosahuje spravidla sám osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky nákladov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o nákladoch konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo.

22. Ústavný súd preskúmal uznesenie krajského súdu sp. zn. 25 Co 984/2015 zo 6. apríla 2016 pre účely posúdenia ústavnej súladnosti právneho názoru ním vysloveného a na základe uvedeného v danej veci dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je svojvoľné. Ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo podľa čl. 36 ods. 1 listiny) nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše, treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu

považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou. V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahovým základom uvedeného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

23. Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že aj v tejto veci námietky sťažovateľky vyjadrujú iba odlišný právny názor na preukázaný skutkový stav, avšak bez toho, aby indikovali relevantný ústavnoprávny rozmer, t. j. vecnú súvislosť týchto námietok s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru.

24. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a namietaným porušením označených práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 (ods. 2) ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 36 ods. 1 listiny, bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny uznesením najvyššieho súdu

25. Bez bližšieho odôvodnenia namieta sťažovateľka porušenie označených práv aj uznesením najvyššieho súdu, ktorý odmietol ňou podané dovolanie proti rozsudku, ako aj uzneseniu, a to z dôvodu neprípustnosti.

26. Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní.

27. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

28. Ústavný súd z rovnakého hľadiska preskúmal aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

29. Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí zdôvodnený dostatočným spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako procesne neprípustné, pričom sa ústavne konformným spôsobom vysporiadal so všetkými jej dovolacími námietkami.

30. V rámci skúmania podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) najvyšší súd dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu v oboch dovolaniach napadnutých rozhodnutiach nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené ani nepreskúmateľné. Najvyšší súd sa plne stotožnil s názorom krajského súdu, že okresný súd správne aplikoval a interpretoval ustanovenie § 101 ods. 2 OSP, a teda neakceptovaním žiadosti sťažovateľky o odročenie pojednávania nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom. Ani vo vzťahu k dôvodom dovolania

smerujúcemu proti uzneseniu o náhrade trov konania najvyšší súd nevzhladol procesné vady v zmysle § 237 ods. 1 OSP, keď uznesenie krajského súdu považoval za riadne a presvedčivo odôvodnené a zároveň bola v danej veci daná právomoc súdu a vo veci rozhodol zákonný sudca.

31. Ak sa sťažovateľka s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ňou podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv.

32. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu

33. V návrhu na rozhodnutie vo veci samej sťažovateľka žiada vysloviť aj porušenie základného práva na rovnosť účastníkov konania, ktoré sťažovateľka v celej sťažnosti ako aj v jej petite označuje čl. 47 ods. 1 ústavy (správne má byť čl. 47 ods. 3 ústavy). Podobne sťažovateľka v podanej sťažnosti žiada vysloviť aj porušenie jej práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

34. Pretože sťažovateľka namietajúca porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy toto porušenie oprela o dôvody v podstate identické s tými, ktoré uviedla v súvislosti s namietanými porušeniami čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo potrebné odmietnuť sťažovateľkinu sťažnosť aj v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K namietanému porušeniu čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 13 ods. 3 ústavy rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu

35. Sťažovateľka v sťažnosti namietala aj porušenie čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 13 ods. 3 ústavy, ktoré však majú charakter všeobecného ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy (napr. IV. ÚS 70/2011). Keďže citované články neformulujú žiadne konkrétne základné právo ani slobodu účastníka konania a sťažovateľka jeho porušenie napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu bližšie neodôvodnila, ústavný súd sťažnosti ani v tejto jej časti nevyhoviel.

36. Keďže ústavný súd odmietol predloženú sťažnosť v celom jej rozsahu, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľkou v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, navrhované finančné zadosťučinenie, zrušenie napadnutých rozhodnutí, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2017